

Brüssel, 8. oktoober 2018
(OR. en)

12777/18

Institutsioonidevahelised
dokumendid:
2018/0248(COD)
2018/0249(COD)
2018/0250(COD)

JAI 962
FRONT 311
ASIM 117
MIGR 140
CADREFIN 239
VISA 251
SIRIS 127
ENFOPOL 488
CT 153
CODEC 1591
COMIX 532

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Komisjoni ettepanekud mitmeaastase finantsraamistiku kontekstis a) Määrus, millega luuakse Varjupaiga- ja Rändefond b) Määrus, millega luuakse integreeritud piirihalduse fondi osana piirihalduse ja viisade rahastamisvahend c) Määrus, millega luuakse Sisejulgeolekufond – Poliitiline mõttevahetus

Rände välismõõtmelise tugevdamise siseküsimuste valdkonna fondides:
kas paindlikkuse, sidususe ja täiendavusega seonduv väljakutse?

Sissejuhatus

Osana järgmisest mitmeaastase finantsraamistiku paketist esitas komisjon 13. juunil kolm valdkondlikku ettepanekut siseküsimuste valdkonnas. Fondid/vahendid ja nende põhieesmärgid on järgmised.

- Varjupaiga- ja Rändefondist toetatakse liikmesriikide varjupaiga- ja rändepoliitika haldamist;
- piirihalduse ja viisade rahastamisvahendi abil, mis on osa uuest integreeritud piirihalduse fondist, tagatakse tugev ja tõhus Euroopa integreeritud piirihaldus välispiiridel, kaitstes isikute vaba liikumist liidus;
- Sisejulgeolekufondi eesmärk on kaitsta kodanikke ennetavate meetmete ning politsei, kohtuorganite ja muude pädevate asutuste vahelise koordineerimise kaudu.

Üldjoontes põhinevad need kolm seadusandlikku ettepanekut olemasolevatel määrustel¹ ja nendes on arvesse võetud alates Euroopa rände tegevuskava vastuvõtmisest toimunud uusi poliitilisi arenguid, vajadust kiiresti reageerida muutuvatele rändeprobleemidele nii ELis kui ka koostöös teiste riikidega, uue Euroopa piiri- ja rannikuvalve väljakujunemist, ühise viisapoliitika ajakohastamist, uute suuremahuliste IT-süsteemide väljaarendamist, Euroopa julgeoleku tegevuskava, tõhusamat võitlust terrorismi, raske ja organiseeritud kuritegevuse ja küberkuritegevuse vastu ning uut koostalitlusvõime tegevuskava.

Võttes arvesse eelmistest rände- ja julgeolekukriisidest saadud kogemusi ning täielikult tunnistades, et ränne, piirihaldus ja julgeolek jäävad probleemseteks valdkondadeks ka tulevikus, tegi komisjon ettepaneku märkimisväärselt suurendada ELi eelarvet poliitikavaldkondades „ränne ja piirid“ ning „julgeolek“. Programmitöö perioodiks 2021–2027 nähti ette peaaegu 35 miljardit eurot, mis on praeguses mitmeaastases finantsraamistikus eraldatud summadest kolm korda suurem summa.

¹ Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond, välispiiride ja viisade rahastamisvahend ning politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisihje rahastamisvahend.

Rände välismõõdet käsitlevad arutelud

JSK finantsvahendite *ad hoc* töörühm² on nõukogu ettevalmistav organ, kes nende kolme seadusandliku ettepanekuga tegeleb. Austria eesistumisperioodil on töörühm kokku saanud seitse korda.

1. oktoobri koosolekul pidas töörühm arvamuste vahetuse oluliste sihtotstarbeliste rände välismõõdme juhtimise komponentide võimaliku lisamise üle kahte fondi ja vahendisse, nagu sooviti Euroopa Ülemkogu 28. juuni 2018. aasta järeldustes,³ lisaks sellele, mis on komisjoni ettepanekutes juba ette nähtud. Kõigi selliste sihtotstarbeliste komponentide rakendamine peaks toimuma kõige asjakohasemal viisil, mis tagab sidususe ja täiendavuse kõikide rände välismõõtmega seotud vahendite vahel, nagu on kavandatud järgmises mitmeaastases finantsraamistikus. Arutelud põhinesid eesistujariigi küsimustikul, mis käsitleb rände välismõõdet ja siseküsimuste valdkonna fonde 2020. aasta järgses mitmeaastases finantsraamistikus⁴.

Ilma et see piiraks määruste eelnõude põhjalikumat analüüsi, toetasid delegatsioonid mitmesuguseid meetmeid, mis on rändevoogude asjakohase haldamise ettepanekutes juba määratletud. Samuti pidasid delegatsioonid tervitatavaks laialdasi toetuskõlblikkuse kriteeriume, mis hõlmasid kolmandate riikide, kolmandates riikides asutatud juriidiliste isikute, rahvusvaheliste organisatsioonide või konsortsiumide võimalikku osalemist.

JSK fondid: milline rahastamisvahend paindlikkuse tagamiseks?

Töörühmas lepidi kokku, et liidu toetus tuleks välja maksta kas liikmesriikide programmide kaudu või temaatilisest rahastust mitmesuguste rakendamismeetodite abil. See vahend hõlmab erakorralist abi, liidu meetmeid ja erimeetmeid, mille raames võidakse eraldada lisavahendeid riiklike programmide kaudu. Temaatilist rahastut võidakse kasutada mis tahes meetmete võtmiseks, mida peetakse vajalikuks ELi tasandil kindlaks määratud eesmärkide saavutamiseks, sealhulgas kolmandates riikides võetavad meetmed, näiteks meetmed, mille eesmärk on pidurdada ebaseaduslikku rännet.

² Dok 9983/18.

³ Dok EUCO 9/18, punkt 9: *Euroopa Ülemkogu rõhutab järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kontekstis, et ebaseadusliku rände vastu võitlemiseks on vaja kiirete väljamaksete tegemist võimaldavaid paindlikke vahendeid. Seetõttu peaksid sisejulgeoleku-, integreeritud piirihalduse, varjupaiga- ja rändeküsimusteks mõeldud fondid sisaldama sihtotstarbelisi ja olulisi komponente rände välismõõdme juhtimiseks.*

⁴ Dok 12272/18.

Mis puudutab rände välismõõtmega tegelemiseks mõeldud sihtotstarbeliste komponentide lisamist, valis enamik delegatsioone võimaluse lisada need selgesõnaliselt temaatilisse rahastusse. See võimalus annab piisavalt paindlikkust suunata vahendid õigesse komponenti (kas erakorralise abina, liidu meetmena või riiklike programmide kaudu). Selle stsenaariumi kohaselt võiks osa temaatilise rahastu rahastamispaketist eraldada rände välismõõtmega juhtimiseks.

Rände juhtimine: valdkonnaülene lähenemine

Rände välismõõdet on arvesse võetud mitmes vahendis. Välistegevusele suunatud rahastamisvahendid (kavandatav naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahend, ELi usaldusfond Aafrika jaoks) hõlmavad rände juhtimist eesmärgina ning seetõttu eraldatakse nende raames vahendeid rände algpõhjustega tegelemiseks. Need on rahastud, millest rahastatakse kolmandates riikides võetavaid meetmeid ning mida täiendatakse siseküsimuste valdkonna fondide välismõõtmest.

Euroopa Ülemkogu on tunnistanud, et siseküsimuste valdkonna fondidest on ebaseadusliku rändega võitlemiseks vaja eraldada täiendavaid vahendeid. Neist fondidest rahastatakse juba mitmesuguseid meetmeid, mida on võimalik toetada kindlaksmääratud poliitikaeesmärkide, sealhulgas ebaseaduslike rändevooegade juhtimise eesmärgi raames.

Kuna poliitikameetmed on eri fondides sarnased, peame püüdma saavutada rändepoliitika eri aspekte toetavate erinevate meetmete omavahelise täiendavuse. Seda arvesse võttes on rände välismõõtmega täiendav tugevdamine siseküsimuste valdkonna fondides mitte niivõrd poliitikavaldkondade sidususe küsimus, vaid väljakutse seoses juhtimise ja koordineerimisega. Töörühmas toimunud aruteludes rõhutasid delegatsioonid, et mingil üksusel või organil võiks olla ülevaade erinevatest rahastamise võimalustest ja ta võiks meetmeid koordineerida. See oleks saavutatav sellise juhtimisstruktuuri loomisega, mis tagaks suurema nähtavuse, läbipaistvuse, parema kommunikatsiooni ja liikmesriikide kaasatuse ning samuti ELi fondide parima võimaliku kasutamise valdkondades, kus ELil on lisaväärtus.

Küsimused

Delegatsioonidel palutakse eeltoodut silmas pidades vastata järgmistele küsimustele:

1. Kas te peate võimalikuks toetada seda, et temaatilise rahastuga tugevdatakse täiendavalt kõigi kolme fondi välismõõdet ning et asjakohane osa selle rahastu rahastamispaketist suunatakse rände välisaspektidega tegelemisse?
2. Kuidas on võimalik tagada ELi rände valdkonna rahastamise erinevate võimaluste vaheline sidusus, vastastikune täiendavus ja sünergia? Kuidas on võimalik koordineerimist tõhustada?
